

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד
ת"א 16-06-45951
לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

התובע: פלוני

נגד

הנתבעים:
1. מישב בי.אם תעשיות בע"מ
2. שומרה חב' לביטוח בע"מ

נגד

צדדי ג':
1. שומרה חב' לביטוח בע"מ
2. צביקה גולדמן

פסק דין

**"היתפאר הגרזן על החצב בו אם יתגדל המשור על-מניפו כהניף
שבט ואת-מרימיו כהרים מטא לא-עץ:"**

(ישעיהו פרק י פסוק טו)

"משור - שקורין 'שידא' (בלעז), שמנסרים בו עצים עבים וגדולים. ודימה האדם לגרזן ולמשור, שאין בהם רוח חיים כנגדו לשום חכמה וגבורה... אם יתגדל המשור על מניפו לומר: אני מניף עצמי בלא אדם האחוז בי, כשבטי ענף האילן שמניפים עצמן בלא האילן האחוז בהם?..."

(פירוש ר' אליעזר מבלגלצי - צרפת, מאה 12).

לפני תביעה לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח-1968 (להלן: "פקודת הנזיקין") בגין עוולת הרשלנות.

התובע, יליד 1991, עבד אצל נתבעת 1. לטענתו, ביום 18.4.12 הונחה לבצע חיתוך ברזלים ע"י מסור (בלשון מקראית "משור") חשמלי לא בטיחותי ונפגע כתוצאה מכך קשות בידו (להלן: "התאונה").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

המל"ל הכיר בתאונה כתאונת עבודה וקבע לתובע נכות בשיעור 7%. התובע נבדק ע"י מומחה מטעמו אשר קבע לו נכות בשיעור 12% (לא משוקללת). מומחה מטעם הנתבעת בדק אף הוא את התובע וקבע כי נכותו הצמיתה של התובע מהתאונה היא בשיעור 7%. בהחלטתי מיום 30.04.2019 ולאחר שהצדדים הגישו תחשיבי נזק לפי נכות מוסכמת של 7%, הצעתי לצדדים להגיע להסדר פשרה לפיו ישולם לתובע סכום שבין 78,000 ₪ ל 96,000 ₪ בתוספת הוצאות משפט ושכ"ט ע"פ חוק.

התובע קיבל את הצעת הפשרה ואילו נתבעת 1 דחתה את ההצעה ומשכך נקבע התיק להוכחות.

דיוני ההוכחות התקיימו ב-22.12.2019 וביום 29.01.2020 ובהם העידו, התובע מטעם התביעה ומר מנחם ינון, מר שלמה ברקן והגב' דנה מטלון – דגון מטעם ההגנה. לבקשת הצדדים הוגשו סיכומים בכתב.

טענות הצדדים

לטענת התובע פעולת חיתוך הברזל התבצעה כך שהמנוע פועל ולאחר שמרימים את המסור דינית, מושכים את הברזל עד לשבלונה ולאחר מכן לוחצים על כפתור והמסור יורד על הברזל וחותך אותו. בעת התאונה קרתה תקלה למסור ובזמן שהמסור היה למעלה והתובע משך את הברזל לשבלונה, ירד לפתע המסור בעצמו וחתך את האצבע של יד ימינו. התובע העיד כי מנוע המסור חייב לפעול כדי שאפשר יהיה להרים את המסור וכי חייבים להכניס את היד מתחת למסור כדי לכוון את הברזל אל השבלונה.

ב"כ התובע טוען כי רשלנותה של נתבעת 1 באה לידי ביטוי בכך שגרמה שהתובע יעבוד עם מכונה לא בטיחותית שלא מצוי בה מגן או הפרדה בין המסור לגופו של התובע וכי לא ניתן להרים את את המסור אם המנוע אינו פועל ויש להכניס ידיים מתחת למסור כדי למשוך ולכוון את הברזל אל השבלונה.

עוד טוען ב"כ התובע כי התובע לא עבר כל הדרכה לשימוש בטיחותי במסור והחל לעבוד אצל הנתבעת בהיותו כבן 20 שנה מיד לאחר לימודיו וללא כל נסיון.

מוסיף ב"כ התובע שהנתבעת לא הביאה את מנהל העבודה מר חמדאן להעיד, לא הגישה צילומים או תיעוד טכני של המכונה וענין זה אמור לפעול לחובתה כשעדותו של מר מנחם ינון הינה עדות כבושה ביחס לטענה כי ישנה שיטת עבודה רצויה.

ב"כ נתבעת 1 טוען כי לתובע ניסיון קודם בעיבוד שבבי ממקומות עבודה קודמים וכי קיבל הכשרה והסמכה בכל התחומים הקיימים במפעל וכן הדרכות תקופתיות על ידי מנהל היצור

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

ולמרות כל זאת עבד עם ידיים חשופות וללא כפפות ומשכך יש להטיל על העובד אשם תורם מלא.

כן טוען ב"כ נתבעת 1 כי מלוא תמורת הפוליסה שולמה בשלושה תשלומים למר צביקה גולדמן סוכן הביטוח של נתבעת 2 אשר פסק דין כנגדו, קיים בתיק זה.

כן טוען ב"כ נתבעת 1 כי נתבעת 2 למרות היותה נתבעת לא עשתה דבר כדי לבדוק את הטענות בדבר הפוליסה אל מול הסוכן שלה מר צביקה גולדמן אשר פעל כשלוח של נתבעת 2.

ב"כ נתבעת 2 וצד ג' טוען כי עדותו של התובע הינה עדות יחידה וכבושה והתובע לא הביא סיוע לעדותו אף שהיו לטענתו עדים לידו בשעת התאונה.

כן טוען ב"כ נתבעת 2 כי אין מחלוקת שנתבעת 2 לא הפיקה פוליסת ביטוח עבור נתבעת 1 אלא טיוטה בלבד וכי עוד אין מחלוקת כי ההמחאות נפדו על ידי מיכל בן אור ולא על ידי נתבעת 2.

כן טוען ב"כ נתבעת 2 כי טענת נתבעת 1 בדבר היות מר צביקה גולדמן שלוחה של נתבעת 2 הרי הם הרחבת חזית אסורה וכי לגופו של ענין הוכח כי קרו עוד מקרים בהם מר גולדמן קיבל תשלום עבור פוליסה אך התשלום לא הגיע ליעדו ולכן זו ראיה כי פעולותיו של מר גולדמן נעשו בחריגה מסמכות ולכן אין משמעות לטענות בדבר היותו שלוח של נתבעת 2. בסיכומי התשובה טוען ב"כ התובע כי אכן לא היו עדים לתאונה ולכן עדותו של התובע הינה עדות יחידה של בעל דין וכי טענות ההגנה בדבר העובדה שהתובע לא עטה כפפות הינן שוליות שכן הכפפות לא יכולות להועיל כנגד מסור שחותך ברזל.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית – עוולת הרשלנות.

עוולת הרשלנות מוסדרת, מבחינה נורמטיבית, בסעיף 35 לפקודת הנזיקין הקובע, כי:

”עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלנות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולת עושה עוולה.”

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

סעיף 36 לפקודת הנזיקין מסדיר את גבולות חובת הזהירות וקובע, כי:

"החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף".

שלושה יסודות לעולת הרשלנות: קיומה של חובת זהירות (מושגית וקונקרטית) על המזיק כלפי הניזוק; הפרתה של חובת הזהירות, קרי – התרשלות; ונזק. (ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1), 113, 122 (1983)) (להלן: "פרשת ועקנין"). המזיק-המעוול, יחוב בנזיקין, אם גרם לנזק באשמו (סעיף 64 לפקודה).

קיימות גישות שונות באשר למידותיה ומלבושיה המשפטיים של האחריות ברשלנות, במיוחד הכלים להוכחת תנאי היסוד לאחריות (ההתרשלות וחובת הזהירות) ומרכיביהם. (ראו ע"א 2625/02 נחום נ' דורנבאום, פ"ד נח(3), 385, 408 (2004); ע"א 10078/03 שתיל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] מיום 19.3.2007; ע"א 2061/90 מרצלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1) 802, 809 (1993); ע"א 878/06 טרויהפט נ' עטיה, [פורסם בנבו] מיום 4.1.2009; ע"א 9313/08 אופנברג נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל-אביב-יפו, [פורסם בנבו] מיום 7.9.2011; ע"א 4486/11 פלוני נ' פלוני, [פורסם בנבו] מיום 15.7.2013).

לפי גישה אחת, המבחן לקיום חובת הזהירות הוא מבחן הצפיות, ויש להבחין בין חובת זהירות מושגית לחובת זהירות קונקרטית. לפי הגישה האחרת, קיומה של חובת הזהירות נבחן כמקשה אחת, באמצעות מבחן הקרבה (Proximity) או הרעות (Neighborhood) בין המזיק לניזוק, בנוסף לבחינה האם הוגן, צודק וסביר שתוטל חובת זהירות נורמטיבית על המזיק. ויודגש: חרף ההבדלים בין הגישות דנן, משלבות שתיהן שיקולי מדיניות בעיצובה של חובת הזהירות הנורמטיבית על המזיק.

במסגרת בחינת חובת הזהירות המושגית נבחן האם מתקיימת החובה להיזהר בין סוג המזיק לסוג הניזוק כאשר הבחינה היא אבסטרקטית ונערכת בלא להתחשב בנסיבותיו הספציפיות של העניין שבפנינו. חובת הזהירות הקונקרטית נבחנת בשני שלבים, כאשר בשלב הראשון עלינו לשאול האם אדם סביר יכול היה לצפות את אפשרות התרחשותו של הנזק הנטען בנסיבותיו הספציפיות של המקרה שבפנינו. בשלב שני עלינו לשאול האם גם צריך היה אדם סביר לצפות את קרות הנזק, כאשר השאלה השנייה נבחנת במסגרת שיקולי מדיניות משפטית, לאמור האם אנו רואים את הסיכונים הנוצרים כתוצאה מפעולה מסוימת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

כבלתי סבירים עד שיש להטיל בגינם אחריות על העושה אותם, כאשר אנו יוצאים מתוך נקודת הנחה כי לא כל סיכון אשר ניתן לצפותו בהכרח שגם נידרש לצפותו ולמונעו (וראו ע"א 333/56 סולל בונה בע"מ נ' מאיר נציה ו-דוד בן-יחזקאל, יב 619), שכן הדין אינו מחייב את החב חובת זהירות לנקוט בכל אמצעי הזהירות האפשריים על מנת שלא ייגרם נזק, אלא באמצעים הסבירים למניעתו בנסיבות הענין (ראו ע"א 559/77 חיים למפרט נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בעמ' 652).

רשלנות ביחסי עבודה

חובתו של מעביד כלפי עובדיו מוגברת ונובעת גם ממהות יחסי המרות ביניהם. כפי שנפסק לא פעם, מעביד ומי שאחראי על בטיחות עובד, על פי דין חב בחובת זהירות מושגית כלפי עובדו. במובן זה, עליו ליצור מקום עבודה בטוח ולהנהיג שיטות עבודת בטוחות, וכן לספק חומרים ציוד וכלי עבודה מתאימים ובטוחים. חובה נוספת המוטלת עליו היא החובה לפקח באופן יעיל ורציף אחר נקיטת אמצעי הזהירות הנדרשים על ידי העובדים, להדריך את עובדיו ולהזהירם מפני סיכונים הכרוכים בביצוע העבודה. הכול במטרה לאכוף את נהלי הבטיחות (ע"א 9073/09 אסותא מרכזים רפואיים בע"מ נ' שרף [פורסם בנבו] (2011) בפסקה 9 והאסמכתאות שם). תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי) תשנ"ז-1997, מתייחסות לאמצעי הבטיחות בהם על המעביד לנקוט. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכה לעובדים) תשנ"ט-1999 מבטאות את החובה למסור לעובד מידע עדכני בדבר הסיכונים הקיימים בתחנת העבודה ולהדריכו בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם.

החובה היא חובה כללית וגורפת לנקוט כל האמצעים הסבירים כדי לוודא שהעובדים יוכלו לבצע את עבודתם בתנאי בטיחות אופטימליים. המעביד אינו יוצא ידי חובתו אך מעצם אספקת האמצעים המגנים והעברת ההדרכה. עליו לפקח גם באופן יעיל על ביצוע ומלוי כראוי של כל ההנחיות (ראו ע"א 663/88 שיריזיאן יהודה נ' לבידי אשקלון בע"מ, פ"ד מז(3) 225; ע"א 707/79 וינר את טיקו נ' אמסלם, פ"ד לה(2) 209; ע"א 5425/97 עיריית קרית מוצקין נ' דביר, פ"ד נג(3) 172; ע"א 371/90 סובחי נ' רכבת ישראל, פ"ד מז(3) 345; ע"א 655/80 מפעלי קרור בצפון בע"מ נ' מרציאנו, פ"ד לו(2) 592).

בהתאם לפסיקה, המעביד חייב להנחיל לעובדים נהלי עבודה ברורים לבטיחות. הוא אינו רשאי להניח, כי העובדים ינקטו מיוזמתם אמצעים למניעת תאונות: "מעביד חייב לצפות גם מעשה רשלני של העובד, אפילו כשהוא בא בניגוד לחובות מפורשות ואף כשהעובד מודע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 16-06-45951

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

לסכנה שבמעשהו" (ע"א 688/79 יזבק נ' קובטי, פ"ד לו(1) 785). המעביד חייב להגן על העובד גם מפני רשלנותו הוא וגם מפני טעויותיו (ע"א 477/85 בוארון נ' עיריית נתניה, פ"ד מב(1) 415). המעביד נדרש להביא בחשבון שהעובד עשוי להתרשל ולשגות ולכן עליו ליצור סביבת עבודה שתגן עליו ותקשה את התרשלותו.

ההוראות הקבועות בחקיקה מהוות אמצעי עזר לבירור האמצעים שעל מעביד לנקוט כדי ליצור עבור עובדיו הגנה סבירה מפני תאונות, אם כי לעיתים יידרש המעביד לנקוט סטנדרט זהירות גבוה אף יותר.

כפי שציינה ב"כ ההגנה, סעיף 54 (2) לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א – 1971 קובעת את הכלל לפיו קביעת ממצאים עובדתיים על פי עדות יחידה של בעל דין, מותנית בקיומה של תוספת ראייתית מסוג סיוע, התומכת בגרסה עובדתית לגבי יסודות העוולה. כלל זה איננו מוביל בהכרח למסקנה כי כל אימת שעסקינן בעדות יחידה, דין התביעה להידחות, שכן המחוקק העניק לבית המשפט שיקול דעת לסטות מדרישה זו לתוספת ראייתית ולהסתפק בעדות יחידה של בעל דין ובלבד שהחלטה תהא מלווה בהנמקה. בענייננו סבורני כי יש מקום ליישום החריג. התובע שכנע אותי בעדותו בדבר נסיבות התאונה ונראה כי אין חולק על כך שהתובע נפגע מהמסור. ניתן להביא סיוע מסויים גם מעדותו של מר ינון מנחם ששמע על התאונה בסמוך להתרחשותה כך שלדידי התובע הצליח להוכיח את נסיבות התרחשות התאונה.

התובע העיד (עמ' 10 ש' 11 פרוט' מיום 22.12.2019):

- ש. יכול להיות שהכנסת היד מתחת למסור?
ת. אני מושך את המוט. אם הייתי שם את היד הוא היה חותך לי את היד
אני משכתי את המוט ואז תפס אותי ובמהירות הוצאתי את היד.
ש. אם אני מצליח להבין מכל מה שאמרת, זה שאם יש בעיה שאתה צריך לכוון את המוט והמסור עובד, אתה צריך לכבות אותו, נכון?
ת. אני חייב להפעיל אותו כדי להרים אותו, הוא לא מתרומם כשהוא כבוי. הוא לא מתרומם באופן אוטומטי אתה צריך להרים, מרים בצד שמאל ומושך את המוט כדי לכוון אותו.
ש. באיזה יד הפגיעה שלך?
ת. בימין.
ש. שואל שוב, אם יש מצב שאתה מכוון את המוט ביד ימין, מחזיק ומכוון, אז אתה לא מפסיק את המכונה?
ת. כשאני מרים הוא צריך לעבוד ואז הוא רחוק ממני. אני פותח את הקלמרה ביד שמאל ומושך את המוט ביד ימין כדי לכוון ל 5 ס"מ.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 16-06-45951

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

וכך העיד מר ינון מנחם (עמ' 19 ש' 22 לפר' מיום 22.12.19)

- ש. היה מקום לכבות את המכונה כשמושכים את המוט?
 ת. בוודאי וגם כששמים את היד בפנים.
- ש. חושב שזה לא הגיוני בעיניי כי מדובר במשהו של 3 מ' היה צריך לחתוך חתיכות של 5 ס"מ, כמה זמן לוקח למכונה להפסיק?
 ת. כמה שניות. 10 שניות. אף פעם לא בדקתי עם סטופר.
- ש. כל פעם שמושכים 5 ס"מ מכבים?
 ת. כל פעם שמכניסים את היד זה בטוח. אף פעם אני לא מזרז עובדים כדי שלא יפגע.
- ש. בכל פעם שמכניסים את הידיים אתה אומר?
 ת. כן. אם צריך לכבה הידיים מתחת למסור, אבל המסור חייב להיות דומם.
- ש. זה גם לא אמרת בתצהירך שהמסור צריך להיות דומם, היית צריך לרשום בתצהיר.
- ת. יכול להיות שאתה צודק שלא פרטתי, אני לא איש מקצוע."

ובהמשך העיד (עמ' 19 ש' 33 לפר')

- ש. לגבי ההדרכה שניתנה, צורף כנספח כתב הסמכה לעובד, מציג לך. מי שהסמיך את העובד זה אתה?
 ת. אני וחמדאן. חמדאן הסביר בערבית את כל ההוראות איך לעבוד ואיך לעשות נכחתי ואישרתי הסמכה.
- ש. מבין שהמסמך הזה מגיע לך עובד ואתה מסמיך אותו?
 ת. אני מסמיך את האנשים לאחר שעברו הדרכה. אני המנכ"ל ובעל העסק אם אני חושב שמישהו שיש לו בעיה אני לא מסמיך, הראיה שהבחור עבד אצלנו תקופה.
- ש. איך אתה יודע שהוא עבד והוא בעל ניסיון, לפני שהסמכת אותו?
 ת. ראיתי שהוסבר לו, הוא עבד, עשה את הדברים אחר כך הסמכתי אותו."

השתכנעתי כי נסיבות התאונה התרחשו כגרסת התובע וכי אצבעותיו נפגעו מהמסור. מקובלת הטענה כי על התובע היה לכבות את המסור בטרם יכניס ידיו מתחת למסור הפועל. עוד עולה מעדותו של מר ינון כי למכונה לא היה מחסום אשר לא מאפשר להכניס ידיים מתחת למכונה כשהמשור פועל.

מכאן מסקנתי כי הנתבעת התרשלה בכך שלא התקינה מחסום שכזה וטיעוני ב"כ התובע בסעיף 8 לסיכומים מקובלים עלי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

לענין האשם התורם נראה כי אמנם התובע לא פעל לפי הוראות הנתבעת ואולי אף לא לבש כפפות אך מצד שני נראה כי גם אם היה מקפיד שלא להכניס ידיים כשהמנוע פועל מטבע הדברים מצב שכזה צפוי להתרחש והכפפות לא היו מועילות. ניתן לומר כי התובע פעל למען הנתבעת בכך שבפועל לא דומם את המשור בכל פעם שהיה צריך לכוון את הברזל אל השבלונה כדי לעמוד בקצב העבודה ופעולה זו אינה חד פעמית כך שבפיקוח סביר של נתבעת 1 ניתן היה למנוע נוהג זה. על כן אני משית על התובע אשם תורם בגובה 10% בלבד.

התביעה החוזית

עיון בפסיקה טרם כניסה לתוקף של מלוא הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, מראה כי השאלה האם סוכן הביטוח הינו שלוחו של חברת הביטוח או סוכנו של המבוטח נבחנת לפי הנסיבות הפרטניות של כל מקרה כפי שניתן לראות למשל בע"א 25/82 שלום ויצמן נ' פרודונשל, חברה לבטוח בע"מ, לח(1) 501 (1984):

"שאלה, בשליחותו של מי פעל סוכן הביטוח, צריכה להיחתך לפי הנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה."

לאחר חקיקת חוק חוזה הביטוח, ראיית הסוכן כשלוחו של חברת הביטוח הוא דבר שבשגרה, כמתואר בע"א 3214/98 שלוס נ' רגומי (1978) בע"מ, פ"ד נח(4) 445:

"בהתאם לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 (להלן – חוק חוזה הביטוח או החוק), יש לראות בסוכן הביטוח כשלוחה של חברת הביטוח לעניין המשא ומתן לכריתתו של חוזה הביטוח (סעיף 33(א) לחוק"

עם זאת, כאשר שני הצדדים [קרי, הסוכן והמבוטח] רואים את הסוכן כשלוחו של המבוטח, בית המשפט יתייחס לסוכן הביטוח כשלוחו של המבוטח ולא של חברת הביטוח. ככלל, במידה שאין הסכם בכתב שבו המבוטח מסמך את הסוכן כשלוח שלו, יש לראות את הסוכן כשלוחו של חברת הביטוח. (והשווה לע"א 3214/98 אמנון שלוס נ' רגומי (1978) בע"מ, נח(4) 445 (2004), וכן לרעא 2281/05 אריה חברה ישראלית לביטוח בע"מנ' משה קפלנסקי, סב(3) 373 (12.11.07).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

לדידי, לפי הראיות שהונחו בפניי והשתלשלות הדברים כפי שיפורט להלן הגעתי למסקנה שסוכן הביטוח צד ג' היה שלוח של נתבעת 2. מששולם התשלום פרמיות לידי הסוכן, הדבר נחשב כאילו חברת הביטוח קיבלה את התשלום והפוליסה נכנסה לתוקף. מהנסיבות עולה כי התקיימו מגעים בין הנתבעת לסוכן ולחברת הביטוח לקראת רכישת פוליסה במהלך חודש פברואר 2012 (ראו נספחים לתצהיר מר ינון מנחם ומר שלמה ברקן). לנתבעת 1 הייתה פוליסה מחברת הראל שתוקפה עד 31.12.2011. ביום 07.02.2012 יצאה הצעה לביטוח משומרה למישב. (נספח 6). ביום 10.02.2012 שלמה ביקש הנחה מהסוכן במייל (נספח 3). ביום 12.02.12 מר שלמה ברקן מקבל הנחה ונדרש להכין את השקים. (נספח 4). ביום 19.02.12 התבצע סקר מטעם נתבעת 2 אצל נתבעת 1. (נספח 5). ביום 26.02.12 נשלחת הודעה מנתבעת 2 לסוכן לביצוע דרישות הסוקר. (נספח ד' לתצהיר דנה מטלון). ביום 05.03.12 הודפסה טיוטת פוליסה (7,677 ₪) בתוקף מיום 01.03.2012. ביום 06.03.2012 נמסרו לצד ג' 2 שלוש המחאות ע"ש שומרה ו/או מיכל בן אור על פי הנחיית הסוכן. (7000 ש"ח סה"כ החל מ-31.03.2012) ההמחאות נמשכו ע"י מיכל בן אור. (נספח 9). ביום 07.03.2012 נשלח מייל משלמה ברקן לסוכן שהוא מפסיק פוליסה קודמת בחברה אחרת עם פרטי רישום שעבוד ובקשה לשלוח קבלה. (נספח 8 למר שלמה ברקן)

נהיר לי שהמבוטח שוכנע שיש ביטוח (נכון הוא שהוא לא נידנד עד שיקבל פוליסה סופית במקום הטיוטה, אך כך הם אנשי עסקים, הם עסוקים בבעיות השוטפות של העסק ולא בבירוקרטיה כזו או אחרת של חברות הביטוח).

הגב' דנה מטלון דגה עדת ההגנה אמרה בעדותה (עמ' 38 ש' 27 לפר' מיום 29.01.20):

- ת": כלקוח. אצלנו אין דבר כזה. אנחנו עובדים רק עם סוכני ביטוח.**
ש: זאת אומרת תמיד העבודה, אתם המסורתיים עובדים רק עם סוכני הביטוח ולא עם הלקוחות.
ת: נכון.
ש: אוקי, זאת אומרת מה שאת אומרת למעשה זה שללקוח שהפוליסה מופקת עבורו, אין לו קשר ישיר מול "שומרה". נכון?
ת: נכון.
ש: ברגע שיש הסכמה של הסוכן למחיר הפוליסה והסוכן מקבל את התמורה הכספית מן הסתם, או שזה אחרת. אני רוצה להבהיר את הנקודה. יש מצב שהלקוח משלם, הסוכן אומר תשלח ישירות ל"שומרה"?
ת: לא.
ש: תסבירי לי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 16-06-45951

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

ת: מאחר ואנחנו לא מתקשרים ישירות עם המבוטחים במקרה שאתה מתאר כרגע של הצעת מחיר שהבשילה, לכאילו הבשילה לכדי פוליסה, הסוכן הולך למבוטח או שהמבוטח מגיע אליו, נותן לו את אמצעי התשלום והסוכן מעביר אותם אלינו."

ובהמשך (עמ' 39 ש' 29 לפר'): :

"העדה, גב' מטלון: אבקש לתקן. אם זה מבשיל מבחינת המחיר והתנאים אזי עורכים פוליסה ואפשר לגבות את הכסף.

ש: והסוכן מקבל את התמורה הכספית.

ת: נכון.

ש: אוקי. זאת אומרת שאם בעיקרון הסוכן מקבל את הכסף, על פי השרשרת שלכם אני שואל אותך, הוא אמור להנפיק פוליסה תקפה. הוא אמור לדרוש פוליסה, מי שצריך להכין אותה אני לא יודע, טכנית. הוא קיבל כסף. מה עכשיו קורה? זו השאלה. כסף הוא קיבל מהלקוח. הלקוח נתן לו כסף. מה עכשיו אמור לקרות?

ת: הוא אמור להעביר את הכסף ל"שומרה". מה שמקדים את מה שאתה אומר זה שצריכה להיות פוליסה קיימת בתוקף לפני שהוא גובה כסף. אם אין פוליסה קיימת במערכת אני לא יודעת מה הוא אמור לעשות עם נושא הגבייה. אתה הכנסת פה 2 דברים ביחד וחשוב לי לחדד את זה.

ש: יכול להיות. אני לא איש ביטוח אבל אני אנסה לדייק יחד איתך.

ת: ממש חשוב לי לדייק את זה. אני לא יודעת מה הוא אמור לעשות. אני יודעת מה צריך לקרות כדי שהוא יוכל להעביר את הכסף. הוא צריך לקבל פוליסה ואחרי שהוא מקבל פוליסה עליו להעביר את התשלום לחברת הביטוח."

ובהמשך (עמ' 43 ש' 13 לפר'): :

ש: תפני את בית המשפט למה שאת אומרת כרגע. נספח ד' אני מניח.

ת: נספח ד'. אהובה כתבה לצבי גולדמן ב-26.2 מצב דו"ח סוקר שהיה במקום: "ראה דרישות הסוקר למען הסר ספק אין כיסוי ביטוחי עד לביצוע כל הדרישות בהגנות".

ש: זאת אומרת זה היה תנאי? זה מה שאת אומרת.

ת: אחד התנאים.

ש: זה היה תנאי מבחינת "שומרה".

ת: נכון.

ש: אז איפה ההמשך של זה? מאחר והסוכן שהוא עוד חוליה, שהוא בקשר אתכם, זה הגיע לידינו? מישהו פנה בעניין הזה ללקוח ואמר לו, אם את יודעת, אני לא יודע.

ת: סליחה אדוני ללקוח אתה מתכוון,

ש: אני נעצרת פה פשוט.

ת: ללקוח אתה מתכוון ל"מישב"?

ש: הלקוח זה "מישב". כן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 16-06-45951

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

ת: לא.
ש: לא מה?
ת: לא לא. לא פנינו ללקוח. אנחנו מתקשרים רק עם סוכן הביטוח. המידע הועבר לסוכן הביטוח ושם זה נעצר. אילו היה מעוניין להתקדם היה אמור לשוב אלינו.
ש: והוא לא עשה את זה?
ת: לא ככל שידוע לי בתיק הספציפי הזה."

לדידי הוכח שהיה בכוונת המבוטח לשלם דמי ביטוח ולעשות ביטוח אצל נתבעת 2. ההמחאות נמסרו לסוכן והכסף אף נמשך מחשבונה של המבוטחת אך לא הגיע למבטחת. מאחר ובעניינינו מדובר בכספי ביטוח שלא הגיעו ליעדם ודרישות מבטח שלא הגיעו למבוטח נראה כי אנו יכולים לראות את הסוכן כשלוח של המבטחת ועליה לשאת במחדליו. באשר לשאלת הרחבת החזית, הלכה פסוקה היא כי האיסור "להרחיב חזית" עיקרו בכך שבעל-דין אינו רשאי לחרוג מגדר המחלוקת, כפי שהוצבה בכתבי-הטענות, אלא אם כן נענה בית-המשפט לבקשתו לתקן את כתבי-טענותיו, או אם הצד שכנגד נתן לכך את הסכמתו, "במפורש או מכללא" (ראו: ע"א 6799/02 יולזרי נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ, פ"ד נח (2) 145).

בעניינינו אני סבור כי טענות הנתבעת שהועלו במסגרת הסיכומים אינן מהוות את הרחבת היריעה באופן החורג מאשר נזכר בהודעת צד ג' אשר נשלחה לנתבעת 2 (ראו למשל סעיפים 15 ו-16 להודעה).

חישוב הנזק

הנכות

הצדדים הסכימו כי הנכות הרפואית הצמיתה של התובע הינה בגובה 7% בגין הפגיעה האורתופדית באצבעו.
ב"כ התובע טוען כי נכותו התפקודית של התובע הינה בשיעור של 7% ואילו ב"כ הנתבעות טוענים כי לתובע לא נותרה כל נכות תפקודית שכן חזר לעבודה מלאה.
בעניין זה התובע העיד ש:

"ש. מפנה לסע' 24 בתצהירך שהיית באי כושר 40 יום?
ת. 40 כולל שישי שבת.
ש. אתה מתכוון שלא הלכת לעבודה 40 ימים?
ת. בגדול כן. כולל שישי שבת והיז שלי היתה חבושה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 16-06-45951

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

- ש. מפנה למשהו שהבאת, נספח ת/3 זו חתימתך?
ת. כן.
- ש. למה בת/3 כתוב שחזרת לעבודה אחרי 30 ימים בתצהיר אמרת 40 ימים?
ת. היה שישי שבת. עבדתי ביום שישי.
ש. כתוב תאריך.
ת. חזרתי לעבוד לפי בקשת חמדאן לעבוד בריפוד הייתי חוזר בשלוש וחצי ארבע והוא לא היה לוחץ עלי היה אומר לעבוד בנחת בגלל היד. הייתי חוזר הביתה בשלוש ובארבע.
ש. חזרת אחרי 30 יום או 40 יום. ?
ת. 40 ימים זה כולל שישי שבת. היד שלי היתה חבושה והגעתי כשהיד חבושה.
ש. גם 30 יום זה כולל שישי שבת.
ת. 10 ימים אלה הייתי בעבודה עם יד חבושה.
ש. את כתב התביעה אתה מכיר העו"ד שלך כתב?
ת. כן.
ש. הוא כתב מה שאמרת לו?
ת. כן.
ש. בכתב התביעה סע' 7 כתבת שלא היית בעבודה רק 14 ימים.
ת. רק 14 ימים לא עבדתי אצלם?
ש. מציג לך.
ת. עבדתי והייתי לעבוד עם יד חבושה. חמדאן אמר לי הוא אחראי המפעל, הוא זה שפיטר ושלח הביתה."

עדותו מהימנה בעיניי.

לאחר שעיינתי ושקלתי את טענות הצדדים, בכפוף לטעמים שהובאו לעיל, מונחה על ידי הפסיקה לפיה בדרך כלל הנכות הרפואית משקפת נאמנה את הנכות התפקודית, ומשלא מצאתי טיעונים כבדי משקל בכדי לחרוג מכך לחומרא או לקולא (ראה למשל ע"א 3049/93 גירגיסיאן נ' רמזי ואח' פ"ד נב(3) 792), הנני קובע כי נכותו התפקודית של התובע בעקבות התאונה תהה זהה לנכויות הרפואיות, קרי 7%.

ראשי הנזק

הפסדי שכר לעבר ופגיעה בכושר ההשתכרות לעתיד

התביעה חישבה את הפסדי שכרו של התובע בסך של 2,000 ₪ וזאת לאחר קיזוז תשלום ד"פ של המלל בסך של 5,000 ₪. ההגנה טוענת כי לתובע לא נגרמו הפסדי השתכרות כלל שכן חזר לעבודה ממלאה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

באשר לחישוב עד ליום זה, ומיום זה ועד לעתיד, לאור העובדה ששכרו של התובע השתנה עקב מעבר לעבודה בשטחים וכשמדובר בנכות לא גבוהה ובשאלה לא פשוטה של השפעתה על הפגיעה בכושר ההשתכרות לעתיד סבורני כי קיים קושי משמעותי לאמוד את ההפסדים שיגרמו כתוצאה מהנכות התפקודית, ולכן על אף הכלל לפיו יש לחשב את שיעור המוגבלות והפסד השכר באופן אקטוארי (ראו: ע"א 722/86 יאסר יונס נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב, פ"ד מג(3) 875), סבורני כי בנסיבות המיוחדות של תיק זה יש לפסוק סכום גלובאלי, ועל כן תפצה הנתבעת את התובעת בגין תקופת העבר ועד היום בסך של 70,000 ₪.

הפסדי פנסיה

לסכומים דלעיל יש להוסיף פיצוי נוסף בשיעור 12.5% בגין ההפסדים הסוציאליים, כולל פנסיה, שעתידים להיגרם לתובע (ראו ת.א. 7470/05 מ.ט. ואח' נ' המגן בע"מ ואח', (14.11.11), ות.א. 621/06 יונס ואח' נ' ביטוח ישיר בע"מ ואח' (26.5.11) ובמעוגל סכום של 9,000 ₪.

כאב וסבל

התובע מחשב את נזקו בגין הכאב והסבל שחוהו על סך של 25,000 ₪. הנתבעות טוענות שאין לשלם בגין ראש נזק זה שכן התאונה התרחשה באשמתו המלאה של התובע. אני סבור שבגין ראש נזק זה, שיעור הנכות וטיבה, יש לפסוק פיצוי בסך: 20,000 ₪.

עזרת הזולת לעבר ולעתיד

התובע דורש בגין העזרה יזדקק בעתיד לעזרת צד ג' לנוכח מגבלותיו בסכום של 25,000 ₪ לנוכח מגבלותיו הפיזיות והנפשיות ואילו הנתבעות טוענות כי התובע לא הציג כל ראיה בדבר הצורך בעזרת הזולת ולכן אין לשלם לתובע בגין ראש נזק זה. לאחר עיון בטענות הצדדים, סבורני שיש מקום לפיצוי גלובלי עבור ראש נזק זה בסכום של 5,000 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד
ת"א 16-06-45951
לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

הוצאות רפואיות וניידות

בגין ראשי נזק אלו חישב התובע את נזקו בסך של 10,000 ₪. הנתבעת טוענת מנגד כי מאחר ולא הוצגו קבלות בדבר הוצאות ולא הוכח צורך בהוצאות אלו שהוצאו בפועל אין לשלם בגין ראש נזק זה. בעניין ראש נזק זה לאחר עיון בטענות הצדדים סבורני שיש לשלם פיצוי גלובלי בסך 5,000 ₪.

ניכויי מלל

מהסכומים לעיל ינוכה סך של 4,210 ₪ ששולמו לתובע ע"י המל"ל וכן 10% בגין אשם תורם.

סוף דבר

התביעה מתקבלת והנתבעות תשלמנה לתובע את הסכומים דלעיל בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בשיעור 23.4% מהסך הנ"ל.

כמו כן מתקבלת הודעת צד ג' והנני מחייב את צד ג' לשלם לנתבעת 1 הוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 30,000 ₪.

המזכירות תמציא פס"ד זה בדואר רשום לצדדים

ניתן היום, כ"ג אייר תש"פ, 17 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

מנחם (מריו) קליין, שופט בכיר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 45951-06-16

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין